

**№6 «Балаби» бөбекжай бақшасы ұжымында
«Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты мақаласын
жүзеге асыру іс-шаралары**

к/с	Іс - шаралар мазмұны	Орындау мерзімі	Жауапты орындаушылар
1	Мемлекет басшысының «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» мақаласымен ұжымды таныстыру мақсатында жиналыс өткізу.	13.04.2020	Меңгеруші Г.Тиллаева Бөбекжай бақшасының ұжымы
2	Мемлекет басшысының «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» мақаласын іске асыру мақсатында іс – шара жоспарын түзу.	13.04.2020	Меңгеруші Г.Тиллаева
3	Мемлекет басшысының «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» мақаласын талқылау мақсатында бұрыш ұйымдастыру, бүктемелер жасау	сәуір – желтоқсан	психолог У.Рахымбердиева
4	Бөбекжай бақша ауласын көгалдандыру, гүлдендіру (тәрбиеленушілермен бірге жұмыс)	наурыз – сәуір	шаруа меңгерушісі, б/б қызметкерлері
5	Болашақ ұрпақтың рухани әдептілігі мен денсаулығын нығайту мақсатында салауатты өмір салтын насихаттау және оны қалыптастыруды жандандырудың шараларын жүзеге асыру.	үнемі	Медбике З.Шамшиева
6	Әрбір тәрбиеші мемлекет басшысының «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» бағдарламасымен терең танысып, бүлдіршіндерге және ата – аналарға айтып насихаттау	үнемі	Топ тәрбиешілері.
7	«Болашаққа бағдар: Рухани жаңғыру» мақаласының қанатты сөздерін көрнекті етіп жазу және көрнекті жерлерге ілу, насихаттау.	сәуір	Әдіскер Г.Азимова

8	Балаларды отансүйгіштікке тәрбиелеу мақсатында ҚР Рәміздері күніне орай «Елімнің рәміздері – елдігімнің айғағы» атты мерекелік концертін ұйымдастырып өткізу	маусым	музыка жетекшісі а Ж.Элмуратова топ тәрбиешілері
9	«Жайнай берсін – Астана» мерекелік концертін ұйымдастырып өткізу.	шілде	музыка жетекшісі Ж.Элмуратова топ тәрбиешілері
10	«Рухани жаңғыру – табысты ел болуымыздың кепілі» дөңгелек үстел өткізу	тамыз	әдіскер Г.Азимова психолог У.Рахымбердиева б/б ұжымы
11	«Ана тілім ардағым» атты ҚР Тілдері күніне орай мерекелік іс – шара өткізу.	қыркүйек	музыка жетекшісі Ж.Элмуратова топ тәрбиешілері
12	Рухани жаңғыру: Туған жер бағдарламасының мәні	қазан	Меңгеруші Г.Тиллаева Бөбекжай бақшасының ұжымы
13	«Тәуелсіздік таңым атқанда» атты мерекелік ертеңгілігін ортаңғы және ересек топтарында өткізу	желтоқсан	музыка жетекшісі Ж.Элмуратоватоп тәрбиешілері

Дайындаған әдіскер:

Г.Азимова

**№6 «Балаби» бөбекжай бақшасының қызметкерімен болып өткен
жалпы жиналысының
Х А Т Т А М А С Ы**

Қызылжар а/о

06,12, 2020жыл

Жиналысқа қатысқаны – 36

Жиналысқа қатыспағаны –2

КҮН ТӘРТІБІНДЕ:

- 1. Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә.Назарбаевтың
«Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» мақаласын талқылау**

Баяндамашы: Г.Азимова

Тыңдалды: Балбақша меңгерушісі Г.А.Тиллаева жиналысты ашық деп жариялап, болашаққа қарай ұмтылып, жарқын болашақты қалыптастыру мақсатында ҚР Президенті Н.Ә.Назарбаевтың «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты мақаласымен ұжымды таныстыра отырып, өз пікірлерімізді білдірмек деді.

Баяндамашы Г.Азимова өз баяндамасында Елбасы Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» бағдарламалық мақаласы ел дамуының жарқын үлгісі мен нақты қадамдарын көрсететін келелі ой, салиқалы пікір, батыл шешімдерге құрылған маңызды құжат. Бұл мақалада сананы жаңғырту, ұлттық болмыстан, ұлттық кодтан айырылып қалмай, оны әлемдік құндылықтармен үйлестіріп, Қазақстанның игілігіне жарату жолындағы мақсат-мүдделер туралы өзекті мәселе көтеріліп отыр. Онда ел Президенті Қазақстан үшін қайта түлеудің айырықша маңызды екі үдерісі – саяси реформа мен экономикалық жаңғыруды қолға ала отырып, Біртұтас Ұлт болу үшін болашаққа қалай қадам басатынын және бұқаралық сананы қалай өзгертетіні жөнінде алысты болжайтын көзқарастарымен бөліседі.

Н.Ә.Назарбаев бұл ретте, тұтас қоғамның және әрбір қазақстандықтың санасын жаңғыртудың бірнеше бағытына жеке-жеке тоқталады. «Сананы жаңғыртудың» мазмұнын негіздей отырып, Президент жаңғырудың алты бағытын белгілейді:

1. Бәсекеге қабілеттілік;
2. Прагматизм;
3. Ұлттық бірегейлікті сақтау;
4. Білімнің салтанат құруы;
5. Қазақстанның революциялық емес, эволюциялық дамуы;
6. Сананың ашықтығы.

Аталмыш бағыттардың бәрі барынша өзектендірілген және уақыттың талаптарына нақты жауап береді. «Мәңгілік ел» болуымыз үшін бізге ауадай қажетті қасиеттер мен құндылықтардың қайнары тоғысып, ақыл-парасаты толысқан, ғаламдық ғылымды игерген адамдар көп болса, еліміз өркениетті, бәсекеге қабілетті болатыны ақиқат. «Болашақта ұлттың табысты болуы оның табиғи байлығымен емес, адамдарының бәсекелік қабілетімен айқындалады... Сондықтан, әрбір қазақстандық, сол арқылы тұтас ұлт ХХІ ғасырға лайықты қасиеттерге ие болуы керек. Мысалы, компьютерлік сауаттылық, шет тілдерін білу, мәдени ашықтық сияқты факторлар әркімнің алға басуына сөзсіз қажетті алғышарттардың санатында. Сол себепті, «Цифрлы Қазақстан», «Үш тілде білім беру», «Мәдени және конфессияаралық келісім» сияқты бағдарламалар – ұлтымызды, яғни барша қазақстандықтарды ХХІ ғасырдың талаптарына даярлаудың қамы», – деп ашып көрсетеді. Бәсекеге қабілеттілік саясат пен экономикада, білім, ғылымда, технологияда, яғни барлық салада болуы тиіс. Бәсеке болған жерде әрбір тұлға өзінің ең сапалы қызмет түрін ұсынады. Білім мен тәрбиесі гажайып түрде үндескен, ұлттық идеологиясы темірқазығына айналған табысты ел болуымыз үшін жақсылыққа ұмтылып, жаманшылықтан арылып, саналы түрде барлық қасиеттерімізді ізгілендіріп, сананы рухани жағынан үнемі жетілдіріп, дамытып отыруға тиістіміз деп баяндап өтті.

Жарыссөзге шыққан б/б кәсіподақ кеңесінің төрайымы Р.Сартбаева елбасының «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты бағдарламасы қазақ елінің болашағына айқын бағыт берер бағдар деп білемін. Ұлттық кодты сақтай отырып ұлт болып қалыптасып, ұлттық сананы сақтай отырып бейбітшілік пен келісімі үйлескен, бірлігі жарасқан тұтас ел болуға өз үлесін қосуға әр қазақстандық азамт міндетті деп ойлаймын деп өз ойын айтты.

Бөбекжай бақша меңгерушісі Г.Тиллаева елбасы Н.Ә.Назарбаевтың бұл бағдарламасын тәрбиелеп жатқан балаларымыздың санасына сіңіре отырып тәрбиелеуіміз керек. Сонымен қатар ата – аналармен де тығыз жұмыс жасай отырып насихаттау міндетіміз деп айтты.

Әлемдік дамыған ел қатарына қосылуға еліміз латын әліпбиін қолданысқа енгізіп отыр. Бұл дамыған ел қатарына қосыла отырып болашақта қазақ елін әлемге танытудың бірден – бір жолы деп білемін.

Сонымен қатар елбасының «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» мақаласында «Туған жер» бағдарламасы на айрықша мән берілген. Аталған жобаның басты мақсаты – ауыл – аймақтардағы мәдени, рухани өмірді жандандырып, ауыл тұрғындарының әлеуетін арттыру, дамуына әр азамат өз үлесін қосу. Бұл бағдарламада өте жақсы қолға алынған игі істің бірі деп білемін. Еліміздің дамуына өз үлесін қосуды әр азамат өзі тұратын үйінен, ауылынан, ауданынан бастауы керек деп ойлаймын.

Жарыссөзге шыққан тәрбиеші Г.Конысбекова елбасының бұл бағдарламасын әр азамат қолдайды, туған жеріне деген сүйіспеншілігін арттыру мақсатында игі істер мен амалдар жасап үлесін қосады деген ойдамын.

Жиналысты қорыта келе қаулы қабылданды:

1. Қазақстан Республикасының тұңғыш Президенті Н.Ә.Назарбаевтың «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты мақаласы бөбекжай бақшасының ұжымы арасында, бөбекжай бақшасына қатынайтын балалардың ата-аналары арасында насихатталсын.
2. Іс – шара жоспары түзілсін.
3. Осы қаулының орындалуын бақылау әдіскер Г.Азимоваға жүктелсін.

Жиналыс төрайымы:

Г.Тиллаева .

Жиналыс хатшысы:

Г.Азимова

№6 «Балаби» бөбекжай бақшасы МКҚК

БАЯНДАМА

Тақырыбы: «Нұрсұлтан Назарбаев. Болашаққа бағдар:
рухани жаңғыру»

Орындаған: меңгеруші Г.Тиллаева

Рухани жаңғыру – табысты ел болуымыздың кепілі

Мемлекет басшысы Нұрсұлтан Назарбаевтың «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты мақаласының жарияланғанына да төрт айға жақын уақыт өтіпті. Қоғамдық сананы жаңғыртуды мақсат еткен осынау идея тәуелсіз Қазақстан тарихындағы ең ауқымды және ең маңызды жобалардың бірі болып отыр. Өйткені, бұған дейінгі мемлекеттік бағдарламалардың бәрі экономиканы, әлеуметтік және саяси салаларды дамытуға негізделсе, «Рухани жаңғыру» тұтас бір халықтың тұрмыс-тіршілігін, болмысын, салт-дәстүрін жаңғыртпақ.

Елбасының осынау мақаласынан кейін Ақордада Қоғамдық сананы жаңғырту бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұлттық комиссияның құрылғаны белгілі. ҚР Президент Әкімшілігінің басшысы Әділбек Жақсыбеков жетекшілік ететін аталған комиссия осы 4 айда үш рет жиын өткізіп, басым бағыттар бойынша жоспар құрып, атқарылып жатқан шаралардың қорытындысын шығарып келеді.

Комиссия құрамына саясаткерлерден бөлек танымал сарапшылар, ғалымдар мен қоғам қайраткерлері бар екенін айта өтейік.

Енді осы 4 ай ішінде не өзгерді? Халықтың санасын жаңғыртуға бағытталған қанша және қандай шаралар атқарылуда? Елбасының өзі «Рухани жаңғырудың» ұзақ мерзімді жоба екенін, оны жүзеге асыруда асығыстық танытпау керек екенін бірнеше рет айтқан болатын. Яғни, бұл бастама науқаншыл көп бағдарламаның бірі болып қалмауы керек.

Иә, қазір «Рухани жаңғыру» аясында деген тіркеспен жер-жерде жүздеген іс-шара өтті. Бұл шаралар тізбегі әліге дейін жалғасуда. Олардың қатарында түрлі экспедициялар, ғылыми конференциялар, мәдени және спорттық шаралар, тіпті қоғамдық жұмыстар да бар. Ал, Әділбек Жақсыбеков

басшылық ететін комиссия Елбасы мақаласындағы 6 басым бағыттың жүзеге асуын қамтамасыз етуді өздеріне мақсат еткен. Бұл мақсатқа жету үшін дәл бүгінгі күнге дейін не істелді, соған тоқталып өтсек...

Латын әліпбиіне көшу

Қазақ тілі XX ғасырдың өзінде әліпбиін екі рет ауыстырды. X ғасырдан XX ғасырға дейін, яғни 900 жыл бойы Қазақстан аумағында араб әліпбиі қолданылған болатын.

1929 жылғы 7 тамызда КСРО Орталық Атқару Комитеті мен КСРО Халық Комиссарлары Кеңесінің Президиумы латындандырылған жаңа әліпбиі – «Біртұтас түркі алфавитін» енгізу туралы қаулы қабылдады.

Латын әліпбиінің негізінде жасалған жазу үлгісі 1929 жылдан 1940 жылға дейін қолданылып, кейін кириллицаға ауыстырылды.

1940 жылғы 13 қарашада «Қазақ жазуын латындандырылған әліпбиден орыс графикасы негізіндегі жаңа әліпбиге көшіру туралы» заң қабылданды.

Баршаға мәлім, әлем елдерінің жартысынан астамы, оның қатарында дамыған мемлекеттер де латын әліпбиін пайдаланады. Қазақстанда қазір мемлекеттік тілден бөлек ағылшын тіліне басымдық беріліп отырғандықтан, біздің әліпбиді де кириллицадан латын қарпіне ауыстыру заман талабы.

Жалпы, латынға көшу бастамасын Мемлекет басшысы 2 мыңыншы жылдардың басында-ақ көтерген болатын. Ал, 2012 жылы «Қазақстан-2050» Стратегиясын жариялаған сәтте «латын қарпіне 2025 жылы толықтай көшеміз» деп мәлімдеді. Дегенмен, кешегі «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» мақаласында бұл істі соза беруге болмайтынын айтты.

«Латыншаға көшудің терең логикасы бар. Бұл қазіргі заманғы технологиялық ортаның, коммуникацияның, сондай-ақ, XXI ғасырдағы ғылыми және білім беру процесінің ерекшеліктеріне байланысты. Мектеп қабырғасында балаларымыз ағылшын тілін оқып, латын әріптерін онсыз да үйреніп жатыр. Сондықтан, жас буын үшін ешқандай қиындық, кедергілер болмақ емес», — деді Нұрсұлтан Назарбаев.

Президент 2017 жылдың аяғына дейін ғалымдардың көмегімен, барша қоғам өкілдерімен ақылдаса отырып, қазақ әліпбиінің жаңа графикадағы бірыңғай стандартты нұсқасын қабылдау керектігін айтады. Ал, 2018 жылдан бастап жаңа әліпбиді үйрететін мамандарды және орта мектептерге арналған оқулықтарды дайындауға кірісуіміз қажет. Алдағы 2 жылда ұйымдастыру және әдістемелік жұмыстар жүргізілуге тиіс.

Енді осы тапсырмалар аясында не істелді?

Қазіргі таңда қазақ тілін латынға көшіру бойынша арнайы комиссия құрылған. ҚР Білім және ғылым министрі Ерлан Сағадиевтің айтуынша, аталған комиссия бүгінде латынша әліпбидің бірнеше нұсқасын жасап, ғалымдардың талқылауына беріпті. Осы күздің өзінде латын әліпбиінің іріктелген негізгі нұсқасы ел назарына ұсынылатын болады.

Жалпы, 2025 жылға қарай елдегі барлық құжатнама, ресми жазбалардың барлығы латын қарпінде жазылмақ. Ал, 2018 жылдан бастап 7 жыл көлемінде латынға көшу кезең-кезеңмен жүргізіледі. Дегенмен, халық бұл әліпбиге толыққанды бой үйреткенше кирилл әліпбиі де қолданыстан толық шығып

қалмайды деді Нұрсұлтан Назарбаев «Хабар» телеарнасына берген арнайы сұхбатында.

Қазақстанның киелі жерлерінің географиясы

«Рухани жаңғыруды» жүзеге асырудағы басым бағыттардың бірі – Қазақстанның киелі жерлерінің географиясын әзірлеу. Бұл ең алдымен рухани құндылықтарымызды жаңғыртумен қатар, елдегі туризм кластерін дамытуға зор әсерін тигізбек. Қазіргі таңда әр облыс өзінің киелі орындарының тізімін әзірлеп жатыр. Бұл жұмыстар аяқталғаннан кейін республикалық деңгейде құрылған комиссия тағы іріктеу өткізіп, нақты тізімді бекітеді.

«Қазақстанның киелі жерлерінің географиясы» жобасы аясында бүгінде ҚР Мәдениет және спорт министрлігі тарапынан тарихи-мәдени мұралар ескерткіштерін жүйелеу жұмыстары қолға алынған. Бұл жұмыстарды барынша сапалы жүргізу мақсатында ҚР Ұлттық музейі жанынан «Қасиетті Қазақстан» деген орталық құрылды. Бұл орталықта 40 ғалым мен қоғам қайраткерлерінен тұратын ғылыми-сарапшылар кеңесі жұмыс істейді. Әр облыс ұсынған киелі жерлердің тізімін осы кеңес мүшелері іріктеп, негізгі тізімді әзірлейтін болады.

Сондай-ақ, аталған жоба аясында Қазақстан өлкетанушыларының «Туған жер» деген бірлестігі де құрылып отыр. Олар киелі орындарда далалық зерттеу жұмыстарымен айналысуға атсалысып, ғалымдарға қажетті ақыл-кеңестерін берумен айналысатын болады.

Далалық зерттеу жұмыстары 6 бағытта жүргізіледі:

1. Солтүстік Қазақстан: Қостанай, Петропавл, Көкшетау;
2. Оңтүстік Қазақстан: Қызылорда, Шымкент, Тараз;
3. Қарағанды облысы: Қарағанды, Жезқазған;
4. Шығыс Қазақстан: Павлодар, Семей, Өскемен;
5. Батыс Қазақстан: Маңғыстау, Атырау, Орал, Ақтөбе;
6. Алматы облысы: Алматы, Талдықорған.

Бүгінде осы алты бағытта зерттеу жұмыстарын жүргізу үшін археолог, этнограф, мәдениеттанушы, өлкетанушылардан және өзге де ғалымдардан құралған этномәдени-ғылыми экспедициялар зерттеу жұмыстарын бастап кетті.

Қоғамдық сананы жаңғырту бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұлттық комиссияның соңғы жиынында белгілі болғандай, бүгінде «Қазақстанның киелі жерлерінің географиясы» жобасы аясында 600 нысан белгіленіпті. Олардың 22-де ғылыми-реставрациялық жұмыстар басталып кеткен.

«Жаңа гуманитарлық білім. Қазақ тіліндегі 100 жаңа оқулық»

Бұл да «Рухани жаңғыру» идеясы аясында жүзеге аса бастаған тың жобалардың бірі. Жоба аясында 100 оқулықты қазақ тіліне аудару жоспарланған.

Бүгінде кітаптарды қазақ тіліне аударумен айналысатын жұмыс тобы құрылды. Оның құрамында ЖОО мен ҒЗИ ғалымдары және танымал саясаттанушылар бар.

Жұмыс тобының жоспарына сәйкес, оқулықтарды іріктеуге байланысты концепция мен әдістемелік жинақ әзірленген. Осы жинақ пен концепцияда көрсетілгендей, оқулықтар төмендегі критерилер бойынша іріктеледі:

Бірінші. Оқулықтар гуманитарлық бағытта болуы шарт: тарих, философия, саясаттану, әлеуметтану, психология, мәдениеттану, филология, педагогика, сондай-ақ, түркітануға байланысты оқулықтар.

Екінші. Оқулықтар әлемдегі ең үздік 100 ЖОО-да кең қолданыста және танымал баспаханалардың базасында (мәселен Cengage Learning) болуы тиіс.

Үшінші. Оқулықтар міндетті түрде бірнеше рет басылып шыққан болуы керек және соңғы басылған уақыты 2014 жылдан ерте болмауы тиіс. Сонымен қатар, кітаптағы еңбектердің маңыздылығына да ерекше мән беріледі.

Бүгінгі таңда аталған жұмыс тобы 17 оқулықтың тізімін белгілеп, аудармашылар оларды аударуға кірісіп те кетті. Алғашқы екі кітаптың аудармасы толық аяқталған. Қалғандары аяқталуға жақын, мамандар шамамен 80 пайыз жұмысты еңсерді.

Аударма жұмыстарымен айналысу үшін Wikibilim қоғамдық қорының базасында «Ұлттық аударма бюросы» деген тағы бір қор құрылды. Оның кеңселері Астана мен Алматыдан ашылып, жұмысшылары толықтай бекітілді.

Жаһандағы заманауи қазақстандық мәдениет

Аталған жоба қазақ ұлтының мәдени мұрасын жаңғыртуға бағытталып отыр. «Жаһандағы заманауи қазақстандық мәдениет» жобасы бойынша бүгінде үздік туындылардың тізімі жасалды.

Оған әдебиет саласындағы 216, «театр, кино және хореография» жанрындағы 48, бейнелеу өнері бойынша 182 және музыка саласындағы 200-ден астам шығарма енгізілді.

Туындыларды алдын ала іріктеу қоғамдық талқылауды ескере отырып жасалады. Одан кейін тізім оның іріктеу талаптарына сәйкестігін сараптау үшін сараптамалық топтарға ұсынылады.

Қазақстандағы 100 жаңа есім

Қазақстанның 100 жаңа есімі де әр облыстардан ұсынылып жатыр. Бүгінде республикалық комиссияға барлығы 1500-ден аса ұсыныс келіп түсіпті. Енді қазір оларды іріктеу жұмыстары жүргізілуде.

Айта кетерлігі, «Қазақстандағы 100 жаңа есім» жобасына кез келген азаматтың есімі кіре бермейді. Олар тәуелсіз Қазақстанның дамуына зор үлес қосқан тұлғалардан іріктелуі тиіс. Атап айтқанда, қоғам және саяси қайраткерлер, мәдениет және спорт саңлақтары немесе ерлігімен көзге түсіп, адамдардың өмірін құтқарған қарапайым азаматтар 100 адамнан тұратын тізімге енеді деп жоспарлануда. Олардың қатарында дәрігерлер, полицейлер, мұғалімдер де болады деп жоспарлануда.

Туған жер

Елбасының «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» мақаласында сондай-ақ «Туған жер» деген бағдарламаға да ерекше мән берілгені белгілі. Аталған жобаның басты мақсаты – ауыл-аймақтардағы мәдени, рухани өмірді жандандырып, ауыл тұрғындарының әлеуетін арттыру. Яғни, елімізге

танымал азаматтар өз ауылдарына барып, игілікті іспен айналысуы тиіс. Мәселен, бүгінге дейін кәсіпкерлер, депутаттар мен қоғам қайраткерлері, тіпті эстрада жұлдыздары да өз туған жерлеріне барып, қайырымдылықпен айналыса бастады. Атап айтқанда, ауылдарға жолдар түсіп, мектептер мен ауруханалар заманауи технологиялармен жабдықтала бастады. Сондай-ақ, көгалдандыру, тау боп үйілген қоқыстарды тазарту, өзен аңғарларын тазарту секілді жұмыстар да осы «Туған жер» бағдарламасының аясында жүзеге асып жатыр.

Тіпті, қалталы кәсіпкерлер өз ауылдарының оқушыларын Астанаға алып келіп, «ЭКСПО-2017» көрмесін аралатуда. Сөзімізге бір мысал ретінде оңтүстікқазақстандық меценат Оралбек Ботбайдың әрекетін айтуға болады. Өткен аптада ол өзі туған Қошқар ата ауылынан дарынды 30 баланы елордаға өз есебінен алып келіп, олардың болашақ энергиясымен танысуларына мүмкіндік жасап берді.

Жалпы, «Рухани жаңғыру» идеясы ұзақ мерзімге жоспарланған жоба. Елбасы осынау жобаны жүзеге асыру арқылы халықтың санасын жаңғыртып, өркениетті қоғам құруды көздеп отыр. Бұл ретте жастарға үлкен жауапкершіліктің артылып отырғанын айта кету керек. Атадан қалған мына жерді, тіл мен дәстүрді сақтап қалу өз алдына, қазіргі ұрпақ Қазақстанды әлемдегі ең дамыған елдердің қатарына қосуы тиіс. «Рухани жаңғыру» болса осы міндетті жүзеге асыруға сеп болатын басты құралға айналмақ.

№6 «Балаби» бөбекжай бақшасы МКҚК

БАЯНДАМА

Тақырыбы: Рухани жаңғыру – болашаққа айқын жол»

Орындаған: әдіскер Г.Азимова

Қызылжар а/о 2020 жыл

Рухани жаңғыру – болашаққа айқын жол

Елбасы Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» бағдарламалық мақаласы ел дамуының жарқын үлгісі мен нақты қадамдарын көрсететін келелі ой, салиқалы пікір, батыл шешімдерге құрылған маңызды құжат. Бұл мақалада сананы жаңғырту, ұлттық болмыстан, ұлттық кодтан айырылып қалмай, оны әлемдік құндылықтармен үйлестіріп, Қазақстанның игілігіне жарату жолындағы мақсат-мүдделер туралы өзекті мәселе көтеріліп отыр. Онда ел Президенті Қазақстан үшін қайта түлеудің айырықша маңызды екі үдерісі – саяси реформа мен экономикалық жаңғыруды қолға ала отырып, Біртұтас Ұлт болу үшін болашаққа қалай қадам басатынын және бұқаралық сананы қалай өзгертетіні жөнінде алысты болжайтын көзқарастарымен бөліседі.

Мемлекет басшысы аталмыш жаңғырудың негізгі қызметі мен ерекшеліктеріне ой жүгіртіп, бұл жаңғырудың маңыздылығына тоқталады: «Жаңғыру атаулы бұрынғыдай тарихи тәжірибе мен ұлттық дәстүрлерге шекеден қарамауға тиіс. Керісінше, замана сынынан сүрінбей өткен озық дәстүрлерді табысты жаңғырудың маңызды алғышарттарына айналдыра білу қажет. Егер жаңғыру елдің ұлттық-рухани тамырынан нәр ала алмаса, ол адасуға бастайды. Сонымен бірге, рухани жаңғыру ұлттық сананың түрлі полюстерін қиыннан қиыстырып, жарастыра алатын құдіретімен маңызды». Саяси, экономикалық реформаларда егеменді еліміз бірқатар жақсы нәтижелерге қол жеткізгені баршаға мәлім. Ол адами құндылықтар, рухани қазына, жастарды тәрбиелеу, олардың бойына патриоттық рухты сіңіре білу жұмысында рухани салаға басымдық берудің қажеттілігін алға қойып отыр. Бұл дегеніміз – ұлтымыздың барлық ұлттық салт-дәстүрлерін, мемлекеттік тіліміз бен әдебиетімізді, мәдениетімізді, ұлттық рухымызды жаңғырту деген асыл ұғымға келіп саяды. Елбасымыздың рухани жаңғыруға, руханиятқа, білім, ғылымға маңыз беруі – үлкен көрегендік пен ұлттың алға ілгерлеуін жылдам қарқынмен жылжытатын қозғаушы күш. Бұл – тәуелсіз еліміздің бақытты болашағы мен алаңсыз келешегі үшін жасалып жатқан жұмыс. Өйткені, рухани байлықтың кемел болғаны бұл жеке азаматтарымыз үшін де, әрбір жеке тұлғадан құралған қоғам, туған еліміз үшін де өте маңызды үдеріс.

Н.Ә.Назарбаев бұл ретте, тұтас қоғамның және әрбір қазақстандықтың санасын жаңғыртудың бірнеше бағытына жеке-жеке тоқталады. «Сананы жаңғыртудың» мазмұнын негіздей отырып, Президент жаңғырудың алты бағытын белгілейді:

- 1. Бәсекеге қабілеттілік;***
- 2. Прагматизм;***

3. Ұлттық бірегейлікті сақтау;

4. Білімнің салтанат құруы;

5. Қазақстанның революциялық емес, эволюциялық дамуы;

6. Сананың ашықтығы.

Аталмыш бағыттардың бәрі барынша өзектендірілген және уақыттың талаптарына нақты жауап береді. «Мәңгілік ел» болуымыз үшін бізге ауадай

қажетті қасиеттер мен құндылықтардың қайнары тоғысып, ақыл-парасаты толысқан, ғаламдық ғылымды игерген адамдар көп болса, еліміз өркениетті, бәсекеге қабілетті болатыны ақиқат. «Болашақта ұлттың табысты болуы оның табиғи байлығымен емес, адамдарының бәсекелік қабілетімен айқындалады... Сондықтан, әрбір қазақстандық, сол арқылы тұтас ұлт ХХІ ғасырға лайықты қасиеттерге ие болуы керек. Мысалы, компьютерлік сауаттылық, шет тілдерін білу, мәдени ашықтық сияқты факторлар әркімнің алға басуына сөзсіз қажетті алғышарттардың санатында. Сол себепті, «Цифрлы Қазақстан», «Үш тілде білім беру», «Мәдени және конфессияаралық келісім» сияқты бағдарламалар – ұлтымызды, яғни барша қазақстандықтарды ХХІ ғасырдың талаптарына даярлаудың қамы», – деп ашып көрсетеді. Бәсекеге қабілеттілік саясат пен экономикада, білім, ғылымда, технологияда, яғни барлық салада болуы тиіс. Бәсеке болған жерде әрбір тұлға өзінің ең сапалы қызмет түрін ұсынады. Білім мен тәрбиесі ғажайып түрде үндескен, ұлттық идеологиясы темірқазығына айналған табысты ел болуымыз үшін жақсылыққа ұмтылып, жаманшылықтан арылып, саналы түрде барлық қасиеттерімізді ізгілендіріп, сананы рухани жағынан үнемі жетілдіріп, дамытып отыруға тиістіміз.

Болашаққа бағдар ретінде №13 «Шұғыла» бөбекжай бақшасы МКҚК қызметкерлері Елбасының осы сөздерін өздерінің алға қойған өмірлік мақсаттарына енгізе отырып, еліміздің рухани тұрғыдан дамып, интеллектуалдық дәрежесінің жоғарылауына үлесін қосады деген сенімдемін. Тәуелсіз еліміздің болашағы – жастарымыздың интеллектуалды көрсеткіштері олардың тек білім деңгейімен ғана емес, сонымен бірге олардың ұлттық тәрбиесімен, рухани жаңғыруымен де тікелей байланысты. Ұлттық кодтың өзегін сақтай отырып, болашаққа қадам басуымыз қажет. Білім – рухани жаңғырудың басты алғышарты. Өйткені, ой жүйесі терең, алыстан пайымдап, тереңнен тамырланған дүниетанымы кең адам ғана бәсекеге төтеп береді деген ауқымды ұғымды білдіреді.

Мен Елбасының осы сөздерін толық қолдай отырып, рухани мәдениеттің дамуы үшін тағылымды ұлттық тәрбиенің қайнарынан сусындап, биік адами құндылықтардың кемелдену барысында әрбір маман иесі кәсіби қызметін жоғары деңгейде жүзеге асыруы қажеттілігін түсінемін. Ел Президентінің рухани жаңғыруға қатысты ұстанымдары әскери салада да, яғни РӘЖБӨИИ тарапынан бірауыздан қолдау тауып, ұлттың кемелденіп дамуына әсер етуші

ең маңызды фактор деп санаймын. Жастарымыз басымдық беретін межелердің қатарында білім жүйесі әрдайым бірінші кезектегі орында тұруы міндет деп есептеймін.

Ұлттық жаңғыру дегеніміз – ұлттық санамен тығыз байланысты. Оның түпкі мақсаты – ұлттық бірегейлікті сақтап, ел ішінде бейбітшілік пен келісім үйлесе отырып, ұлттық береке, бірлік салтанат құрған бәсекеге қабілетті, табысты ел болу. «Сонымен бірге, жаңғыру ұғымының өзі мейлінше көнерген, жаһандық әлеммен қабыспайтын кейбір дағдылар мен әдеттерден арылу дегенді білдіреді», - дейді Н.Ә.Назарбаев. Сондықтан рухани жаңғыру үдерісін дер кезінде қабылданған оң шешім деп танымыз. Осы рухани жаңғырудың жүзеге асырылуын біз және сіз болып, «Бір жағадан бас, бір жеңнен қол шығарып» бірлікте орындауымыз аса қажет. Бәсекеге қабілетті, әлемдік деңгейде танылған әрі дамыған рухани кемел ел болу – Елбасының асыл арманы. Ендеше, мемлекет басшысының жастарға соны серпін, тың бастама ұсынуы келешекке қамданудың әрекеті деп түсінеміз.

Ел Президенті аталмыш тұғырнамасында білім, ғылымға ерекше басымдық беріп отыр. «Терең білім – тәуелсіздігіміздің тірегі», – деген Н.Ә.Назарбаев «Мәңгілік ел» болуға қадам басқан тәуелсіз Қазақстанның ендігі жаһандану алдында ұлт ретінде жойылып кетпеуі үшін ұлттық кодын сақтаған, терең білімді, бәсекеге қабілетті, ұлттық құндылықтарын бойына сіңірген ақыл-ойы кемел тұлға болуына маңыз береді. Осы бағдарда ол бабалар ұлағатымен астасып жатқан зерделі ойы мен парасатты пайымын білдіреді: «Білімді, көзі ашық, көкірегі ояу болуға ұмтылу – біздің қанымызда бар қасиет. Тәуелсіздік жылдарында қыруар жұмыс жасалды. Біз он мыңдаған жасты әлемнің маңдайалды университеттерінде оқытып, дайындадық. Бұл жұмыс өткен ғасырдың тоқсаныншы жылдарының басында қолға алынған «Болашақ» бағдарламасынан басталды. Елімізде өте жоғары деңгейдегі бірқатар университеттер ашылды, зияткерлік мектептер жүйесі қалыптасты. Басқа да көптеген іс тындырылды. Дегенмен, білімнің салтанаты жалпыға ортақ болуға тиіс. Оның айқын да, бұлтартпас себептері бар». Осылайша мақалада айтылған әрбір ойдың астарында терең мазмұн мен зерделі пікір жатыр.

Қазіргі таңдағы әскери сала мен әскери оқу орындарындағы білім мен тәрбие жүйесі Елбасының парасатты пайымдарын негізге ала отырып, қарқынды түрде жүзеге асыруда.

Ал идеология мәселесіне келер болсақ, кестелі сөз, кесек ойлары көрініс тапқан ой-толғауында Президент елес идеологияларға ермей, заманға сай амал етуге үндейді: «Өкінішке қарай, тарихта тұтас ұлттардың ешқашан орындалмайтын елес идеологияларға шырмалып, ақыры су түбіне кеткені туралы мысалдар аз емес. Өткен ғасырдың басты үш идеологиясы – коммунизм, фашизм және либерализм біздің көз алдымызда күйреді. Бүгінде

радикалды идеологиялар ғасыры келмеске кетті. Енді айқын, түсінікті және болашаққа жіті көз тіккен бағдарлар керек. Адамның да, тұтас ұлттың да нақты мақсатқа жетуін көздейтін осындай бағдарлар ғана дамудың көгіне темірқазық бола алады. Ең бастысы, олар елдің мүмкіндіктері мен шама-шарқын мұқият ескеруге тиіс». Мақалада көтерілген идеологиялар туралы кесек ой да ел басқару жүйесін жана өзгерістер биігіне бастары айқын. Дәл осындай тәуелсіз Қазақстанды өркениет көшінің алдыңғы легіне апаратын жаңа бастамалар қашанда көпшіліктің қолдауына мен ықыласына бөленеді.

Елбасы Н.Ә.Назарбаев «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты бағдарламалық мақаласында тарихтың өткеніне көз жүгіртіп, жаңа тарихи кезеңдерге жан-жақты баға бере отырып, рухани жаңғыру арқылы болашаққа деген өзінің парасатты пікірлері мен көзқарасын білдірді. «Екі дәуір түйіскен өліара шақта Қазақстанға түбегейлі жаңғыру және жаңа идеялар арқылы болашағын баянды ете түсудің теңдессіз тарихи мүмкіндігі беріліп отыр... Мен барша қазақстандықтар, әсіресе, жас ұрпақ жаңғыру жөніндегі осынау ұсыныстардың маңызын терең түсінеді деп сенемін. Жаңа жағдайда жаңғыруға деген ішкі ұмтылыс – біздің дамуымыздың ең басты қағидасы», - деп ел келешегіне үміт артады.

Ендеше, рухани жаңару арқылы әлем мойындар табысты ел болып, жарқын болашаққа деген сенім мен үмітті үндестіре отырып, баршамыз